

Editorial

Els socis corporatius, una estratègia de futur per a la ICHN

Els actuals Estatuts de la ICHN, aprovats el març de 2001, han servit per reforçar la figura del soci corporatiu, entès com «les institucions i les empreses públiques o privades no necessàriament relacionades d'una manera directa amb les finalitats estatutàries de la Institució». Per això el nou Reglament de règim interior, aprovat conjuntament amb els Estatuts, detalla més la figura dels socis corporatius. Entre els seus drets i deures s'inclouen aspectes innovadors com la identificació amb els principis de la Institució, les activitats públiques organitzades pels socis corporatius, l'ús de la imatge de la ICHN per part d'aquests socis o la disponibilitat d'informació de la ICHN relacionada amb el patrimoni natural per a projectes dels socis corporatius.

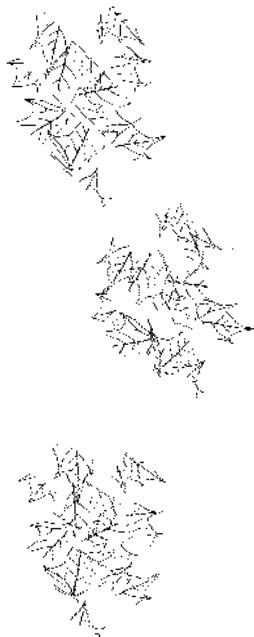
De fet, la decisió d'avançar en la fórmula del soci corporatiu, la trobem ja al document estratègic *De les idees als fets*, elaborat l'any 2000 com a resultat del procés de debat del futur de la nostra entitat durant el centenari. Però, què és important el soci corporatiu?

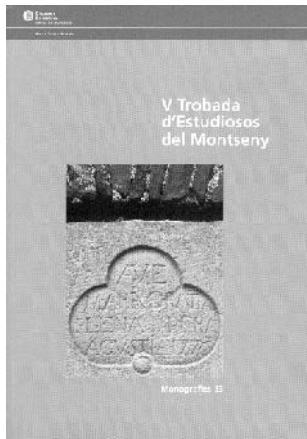
Als darrers temps la societat ha pres consciència de la necessitat d'una participació global i transversal de les institucions públiques i privades, les empreses i les organitzacions no governamentals per afrontar els grans reptes ambientals, socials i econòmics del nostre planeta. Podríem dedicar molt espai a donar-ne exemples a partir dels documents marc resultants de les grans cimera mundials globals i sectorials; sense anar més lluny ben segur que les conclusions de la Cimera de la Terra, que té lloc a Johannesburg quan escrivim aquestes ratlles, consideraran aquesta qüestió.

Més a prop de la Institució podem posar dos exemples concrets que hi tenen a veure. L'un és proper geogràficament, l'*Estratègia catalana de per a la conservació i l'ús sostenible de la diversitat biològica* recomana «establir ponts de diàleg i comunicació entre les diverses organitzacions econòmiques i empresarials, i entre aquestes i altres institucions científiques i tècniques» en relació amb les qüestions ambientals. L'altre ens queda a prop pel caràcter de l'organització que l'impulsa. La Unió Internacional de Conservació de la Natura acaba de presentar la publicació *Empresa i biodiversitat. Un manual per a l'acció empresarial*¹, per exposar amb abundants exemples la necessitat que les empreses de tots els sectors facin els passos oportuns per integrar la conservació de la biodiversitat en la seva pràctica empresarial, seguint les ordres del Conveni de la Diversitat Biològica de 1992. Tot això anant més enllà del paper —ja clàssic— del patrocini, cap a una integració en les decisions i les pràctiques diàries de l'empresa.

Dins d'aquest marc el soci corporatiu de la ICHN pren una gran rellevància com una via que consolidi, ara cap al sector privat, l'acció d'intervenció i participació social de la nostra entitat, encetada amb els projectes que portem a terme durant els darrers anys. La relació entre la ICHN i els seus socis corporatius ha d'evolucionar per definir maneres de col·laborar pensant en el coneixement i la conservació del nostre patrimoni natural. El primer pas serà aconseguir nous socis corporatius —actualment, l'empresa LA VOLA, Companyia de Serveis Ambientals és l'únic—, especialment

(Continua)

V Trobada d'Estudiosos del Montseny. Monografies 33 Diputació de Barcelona. Xarxa de Municipis. Àrea d'Espais Naturals. Maig de 2002. 199 p.

Comunicacions presentades el dia 23 de novembre de 2000 en la V trobada d'estudiosos del Montseny que tingué lloc a Aiguafreda.

El naixement d'una illa. Menorca. Guia de geologia pràctica. JOAN ROSELL i CARMÉ LLOPART, maig de 2002. 279 p.

entre sectors econòmics menys vinculats a l'activitat de la Institució o amb una activitat de més repercussió sobre la biodiversitat —agricultura, pesca, silvicultura, energies, mineria, turisme—; paral·lelament caldrà avançar en el diàleg i la concreció de propostes entre l'entitat i els socis corporatius, en la línia fixada pel nostre Reglament de

règim interior. Aquests passos han de permetre avançar en una nova línia a la ICHN. Una tasca més per al nostre Consell Directiu, però també per a tots els qui som membres i participem en l'entitat. ■

1. En trobareu més informació a: biodiversityeconomics.org/business/handbook

Projectes

Tal com hem anat donant compte en els NOTÍCIES precedents (40, 41 i 42), actualment es desenvolupa un projecte que té per objecte avaluar l'efectivitat del sistema d'espais naturals protegits de Catalunya, quan s'han escoltat deu anys des de l'aprovació del Pla d'Espais d'Interès Natural. Es tracta d'un projecte capdavanter a tot l'Estat, motiu pel qual fou inclòs com a «Observatori viu» del

des que, el 1987-1988, es va dur a terme la segona versió del *Llibre banc de la gestió de la natura als Països Catalans*, en la qual van intervenir cent trenta-un experts.

A la Vall d'Aran, la comarca catalana que té una proporció més elevada de superfície protegida, s'han plantejat una situació particular, atès que des de 1997 la Generalitat de

Espai d'interès natural Vall de Santa Magdalena

Pla d'Acció per als Espais Naturals Protegits de l'Estat Espanyol publicat per Europarc-Espanya (vegeu Notícies, núm 41), atenant les directrius del Pla d'acció dels espais naturals protegits d'Europa, promogut per la Unió Internacional per a la Conservació de la Natura (UICN) el 1994. El text íntegre del Pla d'Acció dels espais naturals protegits de l'Estat es pot consultar a <http://www.europarc-es.org/s/indexdocu.html>

Finalment, l'avaluació cobrirà cent quaranta-vuit espais naturals legalment protegits, des de les reserves integrals fins a simples espais d'interès natural, que cobreixen aproximadament el 21 % de Catalunya. L'efectivitat de la gestió desenvolupada en aquest conjunt d'espais naturals és analitzada, en aquests moments, per més d'un centenar de col·laboradors, la majoria dels quals són bons coneixedors dels espais naturals que avaluen, pel fet d'haver-hi realitzat estudis i recerques durant anys. Es tracta, doncs, del projecte de la Institució que ha assolit una participació més elevada

Catalunya ha anat traspasant al Consell Generau dera Val d'Aran competències en matèria de gestió i administració d'espais protegits, millora dels boscos, educació ambiental, caça, pesca fluvial, prevenció d'incendis, aprofitaments forestals, restauració hidrologicoforestal, protecció de la fauna, circulació motoritzada al medi natural, etc. (Decrets 288/1997, 150/1999, 365/2000, 368/2001). Tant és així que, actualment, la majoria de les competències de gestió dels espais naturals protegits estan a les mans del Consell Generau d'Aran. Per aquesta raó, s'ha plantejat la conveniència de subscriure un conveni de col·laboració amb la Institució que permeti elaborar, per a l'àmbit aranès, els resultats de l'avaluació que duem a terme per tot Catalunya. S'han mantingut converses amb representants del Servei de Medi Ambient de la Vall d'Aran, i esperem poder subscriure aviat un conveni amb el Consell Generau d'Aran, anàleg al que vam signar amb el Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya. ■

Sessions científiques

El cicle de sessions científiques del curs 2002-2003 té com a eix central ***Lafauna i flora amenaçades***. Essent cada cop més nombrosos i d'abast més important els processos que afecten negativament la conservació del patrimoni natural, també cada cop són més nombroses, és clar, les espècies o grups biològics que es troben amenaçats, àdhuc al llindar de l'extinció.

Així, enguany volem centrar l'atenció en diverses espècies o grups emblemàtics, l'exemple dels quals és simptomàtic de la

problemàtica que pateix una fracció gens menyspreable del nostre patrimoni natural: endemicitat, mida poblacional, ecologia de les espècies, estratègies de conservació...

Continuant amb el procés de descentralització, per primer cop fem una de les sessions fora dels límits del territori català, a València, aprofitant l'avinentsa de la creació de la Societat Valenciana d'Història Natural, a banda de fer-ne d'altres a Girona, Vic, el Prat de Llobregat i, és clar, Barcelona. Us convidem a tots a acompanyar-nos-hi. ■

10 d'octubre de 2002. ***Biologia de la flora de los ambientes extremos. Bases para su preservación***, per Begoña García, biòloga, Departament de Biologia Vegetal i Ecologia, Universitat de Sevilla.

4 de desembre. ***Estratègies de reintroducció d'espècies vegetals***, per Emili Laguna, biòleg, Servei de Conservació i Gestió de la Biodiversitat, Conselleria de Medi Ambient de la Generalitat Valenciana.

6 de febrer de 2003. ***Le rôle des jardins botaniques et des institutions scientifiques dans la préservations de la flore. Situation actuelle et perspective de futur***, per Jacques Moret, biòleg, Museum National d'Histoire Naturelle, Conservatoire Botanique National du Bassin Parisien.

19 de març. ***Avifauna forestal pirinenca amenaçada. La gestió forestal com a eina de conservació***, per Raimon Mariné, biòleg, Muga. Estudis Forestals.

24 d'abril. ***Insularitat i preservació d'espècies. El cas del ferreret***, per Álvaro Roman, biòleg, Associació per a la Recuperació del Ferreret.

15 de maig. ***Ecologia i dinàmica poblacional dels ocells carronyaires a Catalunya: el trençalòs com a model i exemple***, per Antoni Margalida, naturalista, Grup d'Estudis i Protecció del Trençalòs.

11 de juny. ***Biologia comparada d'Aphanius iberus i Gambusia holbrooki. Possibilitat de coexistència en nous hàbitats***, per Adolf de Sostoa, biòleg, Departament de Vertebrats, Universitat de Barcelona.

Cursos naturalistes

El programa dels cursos naturalistes per a l'any acadèmic 2002-2003, que tot seguit es presenta, segueix la mateixa línia dels altres anys, que tan bona acceptació ha tingut fins ara, amb l'organització de cursos descriptius, metodològics i de gestió sobre temes relacionats amb el medi físic i natural. Dels estanys pirinencs a les zones humides il·licitanes, dels sòls alacantins al fons marí de la Costa Brava, dels bolets pirinencs als peixos dels rius catalans, són algunes de les propostes d'enguany, diverses i atractives,

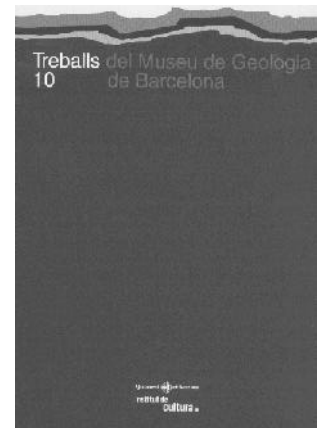
que permetran aproximar-nos al coneixement de la diversitat d'ambients i d'organismes del nostre entorn. Es tracta de cursos molt pràctics dirigits especialment a naturalistes professionals i afeccionats. El programa proposa des de cursos introductoris i generals fins a més especialitzats o específics. Els cursos combinen les sessions teòriques amb la pràctica de camp i de laboratori, i es desenvolupen en indrets arreu del país, segons les necessitats de la temàtica i el treball de camp. ■

4, 5 i 6 d'octubre de 2002. ***Biologia dels bolets en ambients pirinencs***, per José Manuel Pérez Redondo i F. Javier Martínez Sopena, biòlegs, Secció de micologia de la Fundació Pública de la Diputació de Lleida, Institut d'Estudis Ilerdencs.

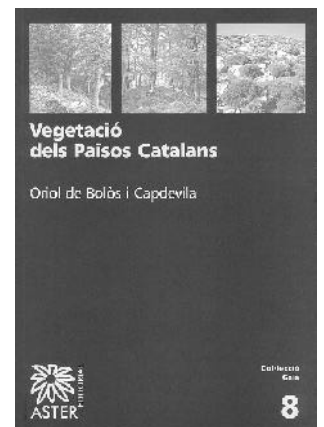
14 i 15 de desembre de 2002. ***Els dinosaures a Catalunya: Paleontologia i geologia***, per Àngel Galobart, Museu de Paleontologia M. Crusafont i Oriol Oms, Departament de Geologia, UAB.

21, 22 i 23 de febrer de 2003. ***Els sòls de la Serra de Crevil·lent: estudi de camp***, per Marta Goberna Estellés, Centre d'Investigacions sobre Desertificació.

7, 8 i 9 de març de 2003. ***Introducció al coneixement de les zones humides***, per Vicent Sansano, biòleg.

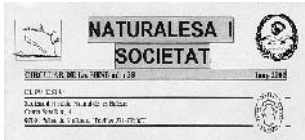

Treballs del Museu de Geologia de Barcelona, núm. 10. Museu de Geologia, Ajuntament d'Barcelona. Desembre de 2001. 183 p.

Vegetació dels Països Catalans. ORIOL DE BOLÒS I CAPDEVILA. Col·lecció Gaia, núm. 8. Editorial Aster, desembre de 2001. 228 p.

El llibre està dedicat a la descripció de les característiques botàniques, ecològiques i geogràfiques de les comunitats vegetals principals dels Països Catalans. S'hi exposen els factors que condicionen la distribució geogràfica de les comunitats vegetals, així com les característiques principals de les unitats fitoecològiques emprades per la fitosociologia en la tipologia de les unitats de vegetació.

Naturalesa i Societat. Circular de la Societat d'Història Natural de les Balears, núm. 28. Juny de 2002. 11 p.

Dia mundial d'observació d'ocells

La delegació del Bages s'afegeix als actes del dia mundial d'observació d'ocells, previst per al diumenge 13 d'octubre de 2002, que a casa nostra organitza la SEO (Sociedad Española de Ornitología).

Ens trobarem puntualment davant l'Escola Universitària Politècnica de Manresa (UPC) a les 9 h. del matí. L'observació serà matinal.

Els participants hauran de portar-se el seu propi vehicle i uns prismàtics. Si algú disposa de telescopi amb trípode i el vol dur, ens serà d'utilitat. Si hom disposa de guies per a la identificació d'aus, és convenient que les porti.

Els punts d'observació seran tres dels espais naturals de la comarca bagenca: el Meandre de Castellbell i el Vilar, la Bòbila de Santpedor i la Corbatera de Sallent.

Segons el nombre d'assistents s'organitzaran un o més itineraris de recorregut.

5 i 6 d'abril de 2003. *Els peixos dels rius mediterranis, sistemes d'estudi i propostes per a la gestió sostenible*, per Frederic Casals, Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrària, UdL.

17 i 18 de maig de 2003. *Flora i vegetació dels Prepirineus centrals catalans*, per Josep Antoni Conesa, Dept. d'Hortofructicultura, Botànica i Jardineria de l'Escola Superior d'Enginyeria Tècnica Agrícola, UdL.

14 i 15 de juny de 2003. *Introducció a la biologia dels amfibis i rèptils mediterranis. Determinació de les principals espècies*, per Ferran Aguilar i Anton, naturalista, fotògraf de natura.

27, 28 i 29 de juny de 2003. *Flora i vegetació del Pirineu Oriental*, per Xavier Oliver, botànic, Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa.

5 i 6 de juliol de 2003. *Biologia de les fanerògames marines*, per Pere Renom i Vilaró, Dept. d'Ecologia, UB i Coordinador de la Xarxa de Vigilància dels Alguers.

12 i 13 de juliol de 2003. *Els estanys dels Pirineus: indicadors dels canvis ambientals globals*, per Lluís Camarero, Biòleg, Facultat de Biologia, UB.

Delegació del Bages

La ICHN i els col·legis professionals del Bages subscriuen un document per limitar el projecte industrial dels plans de la Sala

L'Institut Català del Sòl promou una zona industrial de 100 ha als plans de la Sala, en terrenys de la seva propietat, al bell mig del pla de Bages, al terme municipal de Sallent. L'àrea se situa estratègicament a la cruïlla entre dues de les grans carreteres de Catalunya, l'eix del Llobregat i l'eix Transversal, a tocar de la zona humida de la Corbatera i del tot just inaugurat polígon industrial del pla del Mas, impulsat per l'Ajuntament de Sallent.

Actualment, la qualificació urbanística del terreny afectat pel projecte és majoritàriament agrícola i es destina al conreu d'ordi. Enmig dels camps travessa la rasa del torrent de la Sala, que connecta els boscos dels Emprius i del Cogulló amb la riba del Llobregat. Els plans de la Sala s'inclouen com un dels espais d'interès naturals descrits per la *Guia del Bages* publicada per la ICHN.

Per tal de preservar el paisatge rural discretament humanitzat del pla de Bages, les bones terres agrícoles, l'àrea d'alimentació d'alguns dels ocells que es refugien a la Corbatera i, en especial, la funció de connector biològic a través del pla que realitza el torrent de la Sala, la delegació del Bages de la ICHN va presentar una al·legació a l'aprovació inicial de l'Ajuntament de Sallent a la modificació del Pla General d'Ordenació Urbana (PGOU) per reconvertir els plans de la Sala per a ús industrial.

S'han fet sentir també altes feus en favor dels valors naturals i paisatgístics del pla de Bages, blasmant la industrialització sense criteris d'estricta ordre territorial.

El cas dels plans de la Sala, per la seva extensió, perquè estan situats en una de les millors zones del pla i, sobretot, perquè és l'administració catalana qui en promou l'ús

Alzines i roures creixen sota pins blancs i pinyers en un retall de bosc dels plans de la Sala

(Continua)

industrial, si tal com apunta l'aprovació inicial es consuma la requalificació a ús industrial, hauria de ser model d'integració correcta al territori.

Els col·legis professionals d'arquitectes, d'advocats, de geògrafs i de biòlegs, juntament amb la ICHN, hem subscrit un document que demana limitar l'ocupació industrial dels plans de la Sala. Amb la intervenció, com a mitjancer, del president del Consell Comarcal del Bages, Ignasi Perramon, aquestes entitats hem exposat al Departament de Política Territorial i Obres Públiques la conveniència d'anar a poc a poc en la tramitació de l'expedient i de tenir

més en compte les sensibilitats ambiental i paisatgística.

Una proposta conjunta més equilibrada per als plans de la Sala, que podria obtenir l'acord de l'Institut Català del Sòl i satisfer la demanda de parcel·les grans de sòl industrial, és la de restringir el projecte industrial a l'extensió més plana entre la rasa de la Sala i l'eix Transversal; mentre que es mantenen tal com són els terrenys al nord del torrent, de més relleu, on s'inclouen els retalls de bosc i que requeririen més moviments de terres per parcel·les. De tot plegat esperem un resultat final millor que no pas el plantejament inicial. ■

Delegació de la ICHN a Osona

Després de molts mesos de reflexió en la reunió del Grup de Naturalistes d'Osona del 29 de juliol es va acordar definitivament la constitució del grup com a delegació de la ICHN a Osona. Així mateix es va constituir una junta provisional presidida per Jordi Baucells i que també comptarà amb Carme Casas, Laura Goula, Carles Martorell, Pere Prat i Andreu Salvat.

D'aquesta manera es culmina una proposta que va néixer durant el Seminari de Gestió Ambiental de la ICHN sobre la plana de Vic celebrat l'any 2000. Des de llavors el Grup de Naturalistes d'Osona (GNO) ha desenvolupat nombroses activitats preconstitutives amb el suport de la ICHN, entre les quals

destaquen una exposició fotogràfica de natura, sortides naturalistes regulars i un fòrum electrònic que aviat farà un any i es manté molt actiu —visiteu-lo des de la web de la ICHN. També hem organitzat durant aquest temps actes anuals dins dels programes de cursos naturalistes i de sessions científiques de la ICHN.

Ara caldrà tramitar la sol·licitud com a delegació al Consell Directiu i portar a terme l'assemblea constitutiva de la nova delegació. Enhorabona a tots els membres de la ICHN per aquesta nova delegació que se suma a la ja històrica del Bages i a la **recent del País Valencià.** ■

Congressos i reunions

Jornada de treball «Com ha de ser la Xarxa de Custòdia del Territori?»

El dissabte 29 de juny va tenir lloc a l'Edifici del Vagó de la Diputació de Barcelona la jornada de treball «Com ha de ser la Xarxa de Custòdia del Territori?», amb l'objectiu de debatre el Pla Director de la Xarxa de Custòdia del Territori que es redacta actualment. La ICHN va col·laborar en les tasques administratives d'organització d'aquesta jornada.

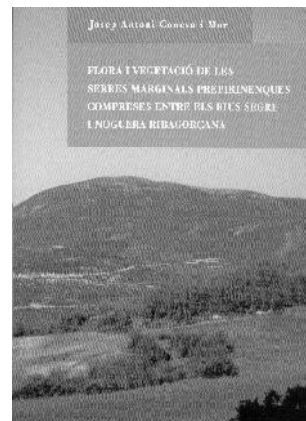
Un total de vint-i-sis persones, representant setze organitzacions, van participar als sis grups de treball repartits en dues sessions de matí i tarda. El senyor Ramon Espinach va presentar la jornada en nom de la Diputació de Barcelona i, després d'un repàs dels primers mesos de treball de la Xarxa i del procés d'elaboració del Pla Director, es va dedicar la resta del matí a debatre el marc estratègic de la Xarxa en tres grups paral·lels de debat. Les sessions de la tarda van tractar les línies de treball, l'estructura i organització, i l'avaluació de resultats de la Xarxa. L'acte de conclusió va servir de resum de les principals aportacions de la

jornada i de repàs dels propers passos previstos fins a la constitució formal de la Xarxa.

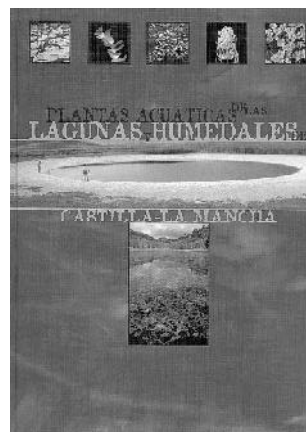
La jornada va ser profitosa per la quantitat i diversitat d'aportacions que hi va haver: nous elements, modificacions, aspectes per eliminar del Pla... Va ser un debat aprofundit i professional, que va sorprendre les persones que assistien per primera vegada a un acte de la Xarxa. Alguns dels elements que van generar més debat i diversitat d'opinions van ser l'oportunitat o no que la Xarxa s'impliqui en projectes pilot de custòdia,

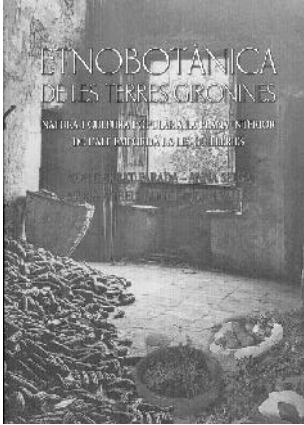
(Continua)

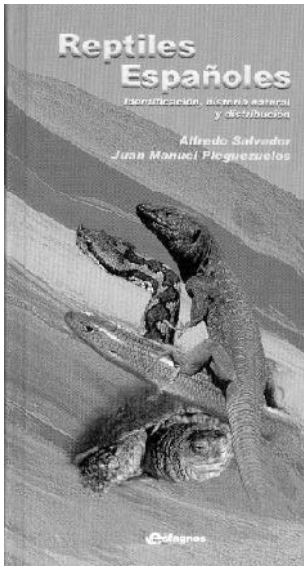
Flora i vegetació de les serres marginals prepirinenques compreses entre els rius Segre i Noguera Ribagorçana. JOSEP ANTONI CONESA I MOR. Edicions de la Universitat de Lleida - Institut d'Estudis Ilerdencs, Fundació Pública de la Diputació de Lleida, octubre de 2001. 791 p.

Plantas acuáticas de las lagunas i humedales de Castilla La Mancha. Real Jardín Botánico, CSIC. Junta de Comunidades de Castilla-La Mancha, 2002. 340 p.

Etnobotànica de les terres gironines. Natura i cultura popular a a plana interior de l'Alt Empordà i a les Guilleries. MONTserrat PARADA, ANNA SELGA, MARIA ÀNGELS BONET i JOAN VALLÈS. Diputació de Girona, març de 2002. 349 p.

Reptiles españoles, identificación historia natural y distribución. ALFERDO SALVADOR i JUAN MANUEL PLEGUEZUELOS. Ed. Canseco Editores, SL, maig de 2002. 493 p.

l'àmbit territorial, la forma jurídica i els criteris d'accés i de participació dels membres. El grup de treball d'avaluació i resultats va desenvolupar una sèrie d'indicadors interns i externs dels resultats de la Xarxa, que es podrà incorporar en un nou capítol del Pla Director.

Qualsevol persona interessada a rebre el document de conclusions de la jornada o a conèixer en més detall la tasca de la Xarxa de Custòdia del Territori, pot sol·licitar-ho a L_ALBER@terra.es. ■

Col·laboracions amb altres entitats

Un projecte de l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès compromet la viabilitat de la Via Verda Sant Llorenç-Collserola

Quan l'any 1996 es presentava la proposta de Via Verda Sant Llorenç-Collserola, es posava sobre la taula un nou model d'ordenació del territori i de preservació ambiental basat en el diàleg entre els diferents sistemes territorials. Aquesta proposta ha fet un llarg camí i una certa fortuna, ja que ha rebut el suport de la majoria dels ajuntaments del Vallès Occidental i també del Parlament de Catalunya.

Malgrat tot, el mes de juliol passat l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès ha aprovat una modificació del Pla General Metropolità, que preveu la urbanització de gairebé tot el sector d'espais agrícoles existent entre el seu nucli urbà i el terme municipal de Sant Cugat del Vallès. El projecte aprovat transforma el previst Centre Direccional en

dels seus terrenys. Malgrat tot, l'actuació de l'Ajuntament de Cerdanyola i l'INCASOL, hereu dels sòls expropiats, s'ha concretat en un desenvolupament urbanístic de tipus simplement residencial i industrial, que trenca completament amb les previsions del Pla General Metropolità i del previst Centre Direccional i amb la possibilitat de desenvolupament de la Via Verda Sant Llorenç-Collserola i del Parc Científic que s'hi proposava.

El projecte aprovat ha manipulat també la idea de Via Verda i ha dissenyat un corredor verd que coincideix amb els sòls de menys valor i els més allunyats de la població, els quals, a més, se situen en la reserva viària de la sortida de l'anomenat *túnel central de Collserola*.

un simple creixement urbà i industrial de perifèria i portarà a la pràctica inviabilitat del projecte de Via Verda Sant Llorenç-Collserola, que en aquest sector proposava la constitució d'un Parc Científic compatible amb el manteniment de la connectivitat ecològica i paisatgística dels espais naturals d'aquest sector del Vallès.

El Centre Direccional de Cerdanyola, inclòs en el vigent Pla General Metropolità de l'any 1976, preveia la implantació de serveis públics de caire metropolità en aquesta zona i per això l'antiga Corporació Metropolitana de Barcelona ja va expropiar fins a un 60 %

Amb aquesta decisió de l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès, s'invalida la possibilitat de convertir el Centre Direccional en un Parc Científic, cosa que hagués constituït una opció de futur i de primera magnitud per al conjunt d'aquests terrenys. En canvi, el Parc Científic i la Via Verda s'han substituït per una simple oferta d'habitatges i de nou sòl industrial, precisament en una comarca on l'oferta d'aquest tipus de sòl ja és molt gran.

Totes aquestes consideracions s'han reunit en un CD explicatiu, el qual es pot trametre a **tots aquells que hi estiguin interessats**. ■

Salvem l'Empordà!

El 14 de juny es va constituir a l'Alt Empordà la Plataforma Cívica Salvem l'Empordà, que aplega persones i entitats preocupades

per la forta transformació urbanística a què està sotmès el territori. La Plataforma sorgia a iniciativa de la Institució Altempordanesa

(Continua)

per a la Defensa i Estudi de la Natura (IAEDEN), que creu que cal sumar esforços amb el conjunt de la societat civil. Casualment, el mateix dia es constituïa al Baix Empordà una assemblea d'entitats amb finalitats similars. Ambdues plataformes hem estat col·laborant conjuntament des d'aleshores.

Tant l'Alt Empordà com el Baix Empordà són comarques de gran interès natural i paisatgístic, amb diversos espais inclosos al Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN), i amb una plana de gran importància agrícola que dóna al territori la seva particular fesomia. Igualment, disposen d'un important patrimoni historicocultural, amb elements d'època prehistòrica, antiga i medieval, així com del món modern.

En els més de vint anys que portem d'urbanisme democràtic, no només s'ha ocupat més territori a la costa que a l'època anterior —hi ha municipis pendents d'urbanitzar l'últim racó vora el mar que els queda lliure o que tenen gairebé esgotades les reserves de sòl—, sinó que la pressió transformadora està arribant als límits dels espais PEIN, a la segona línia de costa i als pobles de muntanya. A més, el model de creixement és la ciutat difusa, amb gran consum de territori; la urbanització separada del nucli originari, amb un règim de no-integració entre els antics residents i els nous; la segona residència, infrautilitzada, mentre qui vol una primera residència no en troba cap d'assequible. D'altra banda, es potencia el «turisme de qualitat», que comporta la proliferació de ports esportius i camps de golf o aeròdroms, que no són més que excuses per construir, encara que no se sàpiga d'on es traurà l'aigua de boca per a tota aquesta població, ja que gran part dels aqüífers estan salinitzats o contaminats per nitrats, a causa de la ramaderia intensiva que s'està imposant, i que l'aigua de reg per als camps de golf vagi en detriment de l'aigua per al reg agrícola. Hi ha també nombroses previsions de pas de grans infraestructures:

noves carreteres i ampliació de les existents, el TGV, el transvasament del Roine, línies elèctriques, centrals eòliques en espais protegits, grans zones industrials, etc.

Davant d'aquesta situació, que s'accelera de manera alarmant i que suposa la pèrdua i l'empobriment del paisatge i del medi natural i l'esgotament del recurs del territori per a les generacions futures, les persones i entitats aplegades a les plataformes empordaneses volem denunciar la manca de planificació territorial en l'àmbit supramunicipal i la manca de sostenibilitat del model urbanitzador seguit fins ara, i proposar mesures per tal de mantenir la qualitat de vida i del territori. Entenem que el desenvolupament econòmic, social i ambiental van lligats, han de ser sostenibles, assegurar llocs de treball de qualitat i no ser fets només en benefici d'uns pocs especuladors.

Per això demanem que el Pla Director Urbanístic de l'Empordà, a què s'ha compromès la Generalitat, i el Pla Territorial Parcial de les Comarques Gironines siguin redactats sense més dilació, amb criteris de sostenibilitat, i donin solució a problemes com el creixement urbanístic desmesurat, la desaparició de sòls agrícoles, el correcte ús de l'aigua, l'establiment de connexions ecològiques entre els espais PEIN, la suficiència energètica, la diversificació econòmica, una gestió efectiva ambiental i del patrimoni historicocultural, la regulació de les grans infraestructures amb criteris de sostenibilitat, etc. Mentre no s'aprovin aquests plans, demanem l'adopció de mesures cautelars immediates, com ara una moratòria temporal en l'aprovació de qualsevol planejament sectorial que tingui un fort impacte ambiental.

Per acabar, creiem que cal obrir un debat comarcal transparent i participatiu, on a més d'administracions públiques, prenguin part els diversos sectors socials de la comarca.

Per a més informació, adreceu-vos a Salvem l'Empordà, telèfon 972 670 531; a/e: iaeden@sinix.net. ■

Guia del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt

Acaba d'aparèixer la *Guia del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt*, editada per la Diputació de Barcelona, que continua la col·lecció «Guies dels parcs naturals», que va néixer ara fa un any per divulgar entre el gran públic la riquesa patrimonial dels nostres espais protegits.

El 24 de juliol de 1972 el consell de Ministres del moment aprovava, a proposta de la Diputació de Barcelona, el Pla Especial de Protecció del Massís de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, que va ser el primer espai natural a Espanya protegit per aquesta figura jurídica basada en l'aleshores vigent Llei del sòl. Han passat trenta anys en els quals aquest Parc Natural s'ha ampliat fins a les 14.000 hectàrees actuals i s'ha consolidat plenament dins la xarxa d'espais naturals protegits a Catalunya.

La guia fa un completíssim repàs dels valors naturals i culturals del massís de Sant Llorenç del Munt i l'Obac a partir d'un tractament visual rigorós que inclou més de cinc-centes il·lustracions i fotografies. La guia també incorpora quatre rutes en cotxe i divuit itineraris a peu, a més d'una relació exhaustiva dels serveis i equipaments que el visitant pot trobar a Sant Llorenç del Munt i l'Obac i als dotze municipis que conformen aquest espai protegit.

Fitxa tècnica:
Guia del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt (col·lecció «Guies dels Parcs Naturals», 2).
Diputació de Barcelona
Coordinació: Gonçal Luna, Josep Melero. 176 p.
Punts de venda: llibreries especialitzades i llibreria de la Diputació de Barcelona (C. Londres, 57; telèfon: 934 022 500)

Recull de legislació

Administració

Decret 181/2002, de 25 de juny, de reestructuració parcial del departament de Medi Ambient. (DOGC núm. 3670 de 4 de juliol de 2002).

Caça i pesca

Resolució MAB/2170/2002, de 16 de juliol, per la qual es fixen les espècies objecte d'aprofitament cinegètic, els períodes hàbils de caça i les vedes especials per a la temporada 2002-2003 en tot el territori de Catalunya. (DOGC núm. 3687 de 29 de juliol de 2002).

Impacte ambiental

Edicte de 2 de juliol de 2002, pel qual es fa pública la declaració d'impacte ambiental del projecte d'una planta de compostatge de residus municipals i fangs de depuradora d'aigües residuals, al terme municipal d'Olot (expedient GL 2001-0216). (DOGC núm. 3678 de 16 de juliol de 2002).

Recursos hídrics

Diversos anuncis d'informació pública del projecte de connexió de les xarxes del CAT i ATLL. (DOGC núm. 3692 de 5 d'agost de 2002).

Amb el suport de

Diputació
Barcelona
xarxa de municipis

fundada el 1899

Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

Redacció: ICHN
C. del Carme, 47
08001 Barcelona
Tel. 933 248 582
Fax 932 701 180

Imprimeix: IMPREMTA BADIA, SL
Maqueta: Albert Beltran
Dipòsit Legal: B.39829-1995

Agenda

Sessions científiques

Dijous 10 d'octubre de 2002, a les set de la tarda, a la Sala Prat de la Riba de l'IEC. Sessió inaugural del curs 2002-2003. **Biologia de la flora de los ambientes extremos. Bases para su preservación**, per Begoña García, biòloga, Departament de Biologia Vegetal i Ecologia, Universitat de Sevilla.

Cursos naturalistes

4, 5 i 6 d'octubre de 2002. **Biologia dels bolets en ambients pirinencs**, per José Manuel Pérez Redondo i F. Javier Martínez Sopena, biòlegs, Secció de Micologia de la Fundació Pública de la Diputació de Lleida, Institut d'Estudis Ilerdencs

Informació i preinscripció

Centre d'Interpretació de la Mitjana. Carrer de Ramon Argilés, 35. 25005 Lleida. Demaneu per Elisenda Pardell. Tel.: 973 230 738; fax: 973 225 318. A/e: cea@paeria.es
Us adjuntem el programa complet amb la tramesa d'aquest NOTÍCIES

Seminari de gestió ambiental

11, 12 i 13 d'octubre de 2002. **Importància, estat de coneixement i gestió dels boscos madurs als Països Catalans**. Les Planes de Son (Pallars Sobirà). Us adjuntem el programa definitiu amb la tramesa d'aquest NOTÍCIES.

Sortides del Grup de Naturalistes d'Osona

19 d'octubre. **Taller de bolets** (Coll de Revell- Viladrau). Sortida guiada per Jordi Baucells (tel. 938 891 697). Sortida pràctica d'identificació de camp dels principals grups i espècies comestibles i de les tòxiques.

Desembre. **Rastres a la neu**. Sortida guiada per Ramon Pou (tel.: 938 860 050) i Carles Martorell (938 893 571).

Per a informació i per fer les inscripcions, adreueu-vos als telèfons i/o les adreces electròniques del responsable de cada sortida.

Societat Catalana de Lepidopterologia

Dimarts, 8 d'octubre de 2002, a les set de la tarda al Museu de Zoologia. **Efectes del canvi climàtic sobre la distribució i la fenologia de les papallones**, per Constantí Stefanescu, membre de la SCL.

Les papallones són un grup model per analitzar aquests canvis. Es revisa l'estat dels coneixements sobre aquest tema, amb especial èmfasi en els resultats obtinguts en diversos estudis fets a Catalunya.

Jornades sobre la terra i el medi

22 d'octubre, a les set de la tarda. Dins del cicle de conferències organitzades per la Secretaria Científica de l'Institut d'Estudis Catalans conjuntament amb les societats filials, s'oferirà la conferència **Les crescudes fluvials i la gestió sostenible del territori**, a càrrec de Jordi Corominas, de la Universitat Politècnica de Catalunya.

Recordeu

Horari d'atenció als socis de la ICHN

Dilluns, dimecres i divendres de 9 a 17.30 h. Dimarts i dijous de 10.30 a 19 h.
Adreça electrònica: ichn@iec.es. Adreça d'Internet: <http://www.iec.es/ichn>

Han col·laborat en la redacció d'aquest NOTÍCIES:

Anna Albó, Josep Lluís Àlvarez, Jordi Badia, Jordina Belmonte, Josep Germain, Cèsar Gutiérrez, Josep M. Mallarach, Jordi Pietx i Ramon Solà.